

Preveres inquers ordenats en el segle XX

Mn. Pere Fiol i Tornila,¹ Mn. Joan Parets i Serra²

1 Prevere. Llicenciat en Filosofia i Lletres (Història). Adreça electrònica: perefiol@yahoo.es

2 Prevere. Documentalista musical. Adreça electrònica: recercamusicalbalear@gmail.com

Paraules clau: benefici, beneficiat, vicari, rector, vicari in capite, ministeri sacerdotal, prevere, ordenació, congregació religiosa, missió, seminari, composició musical, certamen.

Resum. *Aquesta comunicació se centra en el context històric de principis del segle XX. Concretament, en la recuperació experimentada per l'Església de Mallorca després de les revolucions socials del segle XIX, incloent també les confiscacions sofertes per l'Església que causaren la pèrdua econòmica dels eclesiàstics que mantenien les parròquies. Sota aquest context, l'Església va obrir noves formes de presentar el missatge de Jesús per abraçar el Regne de Déu. Aquí es presenten quaranta-tres clergues d'Inca que van ajudar a enfortir el regne.*

Keywords: profit, benefited Vicar, Rector, Vicar in Capite, ministry, priest ordination Religious Congregation, Mission Seminary, Musical Composition Contest.

Abstract. *This communication is centred on the historical context of the beginning of the twentieth century. Concretely, it is addressed the recovery experienced by the Mallorcan Church after the social revolutions of the nineteenth century also including the confiscations suffered by the Church causing the economic losing of churchmen who maintained the parishes. Under this background, the Church opened new ways to present the message of Jesus for embracing the Kingdom of God. Here are presented forty-three clergy from Inca who helped to strengthen the Kingdom.*

1.INTRODUCCIÓ

L'Europa que va sorgir després de la Revolució Francesa i de les guerres napoleòniques va resultar ser un món canviant i inestable a causa de les idees revolucionàries que trencaren la societat dita de l'Antic Règim, crearen un nou humus on nasqueren noves mentalitats. Canvis que unes vegades es movien en el terreny de les idees i altres vegades aterraven a les coses pràctiques de cada dia. Les idees, teòricament, havien de servir per canviar, per millorar la vida de la nostra gent. Així ho pensava la Societat Econòmica Mallorquina d'Amics del País (SEMAP), que arribà a Mallorca de la mà de Carles III l'any 1778 i volia promoure l'agricultura, la indústria i el comerç.

Aquestes activitats necessitaven l'element humà, aposta la SEMAP tengué cura de l'ensenyament a Mallorca, però la tasca no era fàcil, sobretot perquè l'ensenyament era a mans de l'Església, que hi podia destinar una bona colla de persones, mentre que l'escola pública gairebé era inexistent, i els pocs mestres que hi havia, econòmicament, ho passaven molt malament.

La gran desfeta dels ordes religiosos que provocà la desamortització de 1835 i l'expropiació de llurs béns no fou aprofitada pels diferents governs, i el poc que en tragueren, de les moltes vendes que feren, no repercutí en el bé que necessitava la societat espanyola. Per altra part, quan les aigües recobraren la calma i dia 16.03.1851 es pogué firmar un concordat entre la Santa Seu i el Govern de Madrid, l'ensenyament seguí quedant en mans de l'Església. Hem dit que les aigües es calmaren, però és una manera de parlar, ja que l'any 1856 es féu una nova Constitució que no arribà a firmar-se i O'Donnell retornà a la de 1837; però, el 1869, 1873, 1876 i 1931 van anar sorgint noves constitucions, en les quals el tema de l'ensenyament era ben present, com també el de la llibertat religiosa, atesa la insistència del protestantisme que volia entrar a Espanya i que nosaltres, a Mallorca, bé experimentàrem en la manera com actuava la New Majorca Ladd Co. (1863).

De totes maneres hem de dir que dia 16.02.1861 a Mallorca hi havia 777 eclesiàstics, dels quals 187 eren antics frares, que l'any 1835 havia estat trets dels seus convents. A Inca, en aquell moment hi havia un rector, dos vicaris, cinc beneficiats, dos adscrits i tres exclaustats, un total de 13 eclesiàstics, que no podem dir que fos un nombre excessiu de clergues. S'havia viscut una època en què estava prohibit ordenar cap prevere a Espanya, però hi va haver un bon grup de seminaristes diocesans i de coristes religiosos que passaren a Itàlia, i allà foren ordenats preveres, i posteriorment entre els anys 1845 i 1850 retornaren a Mallorca, presentaren els certificats d'ordenació i així pogueren exercir el ministeri sacerdotal a la nostra terra. D'aquest grup ara podem recordar dos inquers:

Mn. Bernat Sales i Genestra, nascut a Inca dia 16.01.1816^[1], qui, quan fou tancada la Universitat Lul·liana de Mallorca (1829), s'allistà en el Reial Seminari de Palma –no era el conciliar dirigit pel Sr. Bisbe–, on estudià Filosofia, i passà a Itàlia, on acabà els estudis eclesiàstics i fou ordenat prevere a Gènova; per aquesta raó dia 24.05.1844 havia fet el títol de Patrimoni per ser ordenat. Retornat a Mallorca el trobam, curs 1846/7, exercint el càrrec de vicerector del Seminari Conciliar i professor de Metafísica, càrrecs que exercí tota la vida, fins que durant el curs 1879/80 sofrí un atac de gota, renuncià a la càtedra i passà a viure a Inca^[2], on morí dia 06.05.1887^[3]. Supòs que tenia bona amistat amb el rector de Sencelles, ja que l'any 1861 hi predicà el sermó de la Mare de Déu del Carme; el 1862, el de Santa

Àgueda; i el 1863 hi predicà el novenari i sermó de Sant Josep, el sermó de Sant Caralampi i el septenari de l'Obreria del Roser^[4].

Mn. Joan Alzina i Duran, germà de Mn. Simó, ardiaca de la Seu de Mallorca i vicari capitular seu vacant per la mort del bisbe Salvà (1875), qui havia nascut a Inca dia 16.07.1806 i morí a Palma l'any 1880^[5]. El seu germà Joan, nascut a Inca dia 03.01.1813, l'any 1832 entrà al Col·legi de la Sapiència, on ja havia estudiat el seu germà Simó; pens que aniria a les classes del Seminari, aprofitant les càtedres que havia hagut d'erigir el bisbe Antonio Pérez de Hiras (1825-1842) quan es tancà la Universitat de Mallorca (1829), ja que el curs 1834/35 estudià primer de Teologia i el curs següent, el segon; però, atesa la prohibició que hi havia d'ordenar *in sacris*, passà a Itàlia, fent comunitat amb el nombrós grup d'eclesiàstics mallorquins que allà s'acabaren de formar i completar els estudis. Allà fou ordenat l'any 1842. Retornat a Mallorca fou acollit pel seu germà, que era l'ecònom de la parròquia ciutadana de Sant Jaume, i dia 16.09.1865 va morir assistint els qui patien la pesta del còlera, que aquell any causà nombrosos morts a Palma^[6].

A vegades hem sentit parlar del gran nombre de capellans que hi havia a Inca a l'antigor. Si miram la recensió de 1861, veurem com és la realitat, ja que a Palma hi havia, entre la Seu i les cinc parròquies, 245 capellans, i a la Part Forana trobam que n'hi havia 33 a Felanitx, 33 a Lluçmajor, 30 a Manacor, 26 a Pollença, 26 a Sóller, 22 a Porreres, 21 a Artà, 14 a Sineu, 13 a Inca, 12 a Binissalem, 11 a Campos; per tant, podem veure com Inca tenia el lloc número 9 de la Part Forana.

Crec que el nomenament dels preveres inquers Pere Josep Llompart i Campins (1807-1893) l'any 1857 com a rector del Seminari i, com a vicerector i catedràtic de Metafísica, de Mn. Bernat Sales i Genestra (1816-1887), qui després de 25 anys d'exercir el càrrec hi renuncià durant el curs 1879/80, obrí el camí perquè molts adolescents d'Inca anassin al Seminari per "estudiar de capellà". L'acolliment que aquests dos preveres feien a Palma anava precedit per la feina que duïen a terme a Inca, sobretot els dos germans preveres Pau Ferrer i Seguí^[7] i Gabriel Ferrer i Seguí^[8], qui a Inca estant tenien cura del que posteriorment es dirà *preceptoría*, escola on s'enfortia l'estudi de Gramàtica i de Llatí, per passar després al Seminari. Mn. Pau Ferrer i Seguí fou rector de l'antic convent de Sant Domingo de 1888 a 1903 i aquí, al corredor que encara ara s'empra per anar al cor, tenia l'escola.

Pensem que també hi ha altres factors que cal tenir presents. La taxa de natalitat de Mallorca a la segona meitat del s. XIX s'havia mantingut alta i la mortalitat infantil havia començat a minvar notablement, a causa de les millores sanitàries que s'anaven posant, per això l'excedent demogràfic juvenil era alt. Basta veure que l'any 1900 la població de Mallorca era de 248.260 habitants, i l'any 1950 era de 341.450, per aquesta raó els mallorquins es veïen obligats a emigrar, per això "fins i tot les famílies de classe mitjana es veuen forçades a dirigir el futur dels seus fills cap al sacerdocí o la carrera militar, on trobaran un lloc de feina segur i remunerat"^[9].

Creim que també hi ha altres factors socials que bé afavoriren l'atracció cap al sacerdocí. El maremagnum que suposà la Revolució Francesa i el clima napoleònic fructificaren –sobretot en l'aspecte que estudiam– en una creixent relaxació dels costums i en una minva de la preparació humana, espiritual i intel·lectual del clergat, coses que provocaren una forta reacció, que es manifestà en el creixement del funcionariat eclesiàstic a cada una de les

diòcesis, l'augment de títols acadèmics a causa de la institucionalització dels grans seminaris on es podien aconseguir graus acadèmics; una vida més organitzada dels preveres, que havien de fer meditació i missa diària, els matins, rosari i visita al Santíssim cada vespre, confessió setmanal, recés espiritual cada mes, exercicis espirituals cada any... Anaren sorgint diferents intents de vida en comú o almanco la participació en certes reunions per enfortir la vida espiritual. El 1862 es fundà, a Orleans, la Unió Apostòlica del Clergat Diocesà; el 1868 a Viena, l'Associatio Perseverantiae Sacerdotalis, i així arreu d'Europa anaren sorgint grups i institucions que maldaven per la dignificació de l'estament eclesiàstic tant en la part humana com en l'espiritual.

A Mallorca tots aquests moviments de renovació espiritual del clergat, el desig i la valoració de la necessitat de millorar la preparació acadèmica i científica també s'hi feren presents. Els reunirem al voltant de dos focus: un a Montis-sion. Els fills de Sant Ignasi havien estat suprimits, però l'edifici aixoplugava un col·lectiu de preveres que al voltant de la naixent devoció al Sagrat Cor de Jesús, a l'oració mental, a la predicació popular, als exercicis espirituals... s'alimentava, s'estimulava i donava bon fruit a les parròquies. L'altre focus el podem posar al voltant de Sant Felip Neri. Hi havia reunions que també alimentaven la ciència i l'esperit. No ens allargarem explicant les activitats que es feien i els capellans que hi participaven, perquè es pot trobar en altres estudis, però sí hem de dir que aquestes petites accions dignificaren l'estament eclesiàstic i, després de la sacada que suposà el període revolucionari, florí la calma que possibilità el naixement religiós que es donà no sols en el clergat diocesà, sinó i sobretot en les congregacions religioses que naixeren.

Masculines:

- 1853 Felipons i la Missió. Restauració concordatària
- 1857 Terciaris Agustins
- 1866 Ligorins
- 1866 Germans de la Caritat de Sant Roc
- 1878 Franciscans TOR
- 1879 Ermitans
- 1890 Missioners dels Sagrats Cors

Femenines:

- 1810 Trinitàries
- 1851 Caritat Sencelles
- 1856 Franciscanes Filles de la Misericòrdia
- 1859 Agustines Germanes de l'Empar
- 1874 La Puresa
- 1882 La Providència
- 1888 Les Vermelletes
- 1891 Missioneres dels Sagrats Cors
- 1907 Serventes de la Sagrada Família

Com a cloenda de tot aquest moviment renovador de la vida i del prestigi social que en aquell moment va guanyant l'estament eclesiàstic, podríem fer referència a la carta pastoral que el bisbe Miquel Salvà dirigí, dia 27.03.1853, als 22 rectors que acabaven de prendre possessori de les rectories:

“Después de largo tiempo en que casi todas las iglesias de esta diócesis carecían de pastores, se ha dignado S.M. la Reina nuestra Señora nombraros a propuesta mía... Los pueblos os han recibido con fiestas y contento dando muestras de su piedad, de que tributo a todos particulares gracias, y por ello me anima la esperanza de que cogereis gran copia de frutos espirituales en la dirección de los que ansiaban vuestra llegada. Con tal motivo me dice mi conciencia que recordandoos vuestros deberes os infunda celo y fortaleza en el trabajo... Podía moveros en otro tiempo el goce de bienes eclesiásticos; mas ahora la suerte futura del clero espanyol está en los destinos de la Providencia: muévaos, pues, solo vuestra propia santificación, y la de las almas confiadas a vuestro cuidado” Y, seguidamente, enumeraba sus deberes: Misa bien celebrada, predicación, conferencias de moral, estudio, visita a las escuelas, preparación de los niños de primera Comuión, los enfermos, dignificación del culto, cuidado del archivo, alejamiento de la política y unión a su obispo”^[10].

Però aquesta preocupació per la dignificació de l'estament eclesiàstic no era sols del bisbe Salvà, la trobam per tota l'Església, començant per la mateixa Santa Seu, aposta en el BOBM de 1862 trobam la publicació d'un article, sense firma, que sens dubte era agafat d'alguna de les publicacions que es feien i es repartien per Espanya, que té per títol: “Altísima importancia del ministerio parroquial y de las personas que lo ejercen”, on en sis apartats parla dels seus deures com a conservador del dogma; els seus deures com a moralista; els seus deures com a administrador parroquial; de les seves relacions amb el Govern; de les seves relacions amb l'autoritat municipal i dels seus deures com a persona.^[11]

LLISTAT DE 43 PREVERES INQUERS ORDENATS EN EL SEGLE XX

1. **Aguiló i Pomar, Josep.** *Inca 10.08.1889. Fou ordenat sotsdiaca dia 22.06.1913, diaca dia 10.08.1913 i prevere dia 20.12.1913. Començà l'exercici del ministeri quedant al Seminari i essent-hi professor de Música, tenint cura dels minyons cantaires de la Seu, i organista de la parròquia de la Santíssima Trinitat fins a 1918, en què passà com a rector a l'antic convent de Sant Domingo d'Inca. Gran animador cultural i musical, director del quinzenari *Nostra Juventut*. Fundà la Milícia Angèlica de Sant Tomàs per a joves i estudiants, l'Associació del Rosari Perpetu, la Congregació del Pilar per a cavallers i senyores; a la parròquia tenia l'ofici de primatxer i d'organista suplent; vicedirector de la Congregació Mariana i gran impulsor de la seva Biblioteca.. Compositor musical, deixà escrites: *Quid retribuam Domino; Himne a Sant Domingo...* Morí a Inca dia 04.06.1946 BOBM 1946, pàg. 157. GEM. Volum I, pàg. 46 BOBM 1909, 168; 1911, 210, 211; 1913, 215; 1914, 15; 1918, 51; 1936, 73.
2. **Aguiló i Valls, Rafel.** *Inca 16.02.1896. Prevere 15.10.1922; vicari de Mancor de la Vall, 1922-1928; de Santa Maria del Camí, 1928-1935; capellà del monestir de Sant Bartomeu fins a sa mort, que li arribà dia 29.08.1940. BOBM 1940, pàg. 384. BOBM 1920, 10, 11; 1921, 410, 412; 1922, 430; 1935, 45.
3. **Amengual i Saurina, Miquel.** *Inca 26.04.1941. Prevere 18.06.1967. Començà a exercir el ministeri a Pollença i d'allà passà a Sencelles. Passà uns quants anys a la Fraternitat Missionera del Verbum Dei i aconseguí la llicenciatura en Teologia Espiritual a la Universitat de Salamanca. Treballà pastoralment per terres americanes del Nord i del Sud. Retornat a la Diòcesi el 1985, fou nomenat rector de la parròquia de Mancor de la

Vall i Biniamar, càrrecs que exercí fins a l'any 1988, en què passà com a rector solidari d'Andratx i s'Arracó, des d'on l'any 1990 sortí per treballar a les missions diocesanes del Perú. Retornat a Mallorca (1997) fou nomenat rector solidari d'Algaida, Montuïri i Porreres. El 1999, rector solidari de Sant Joan i Vilafranca. L'any 2003 fou rector solidari de Selva i Caimari. Se secularitzà en el mes de juny de 2006. Fiol, núm. 47.

4. **Amer i Quetgles, Miquel.** *Inca 07.07.1909. Ordenat prevere el 26.05.1934. Havia participat en el Certamen núm. 90, "Inventario artístico-arqueológico de la iglesia y convento de San Jerónimo de Palma". Començà a exercir el ministeri a Cas Català, parròquia de Sant Agustí, fins que l'any 1935 passà al Seminari com a prefecte de disciplina. Exercí en càrrec fins a l'any 1943, en què el deixà per seguir com a professor d'Humanitats. De 1956 a 1960 fou director espiritual del Seminari Major. Aquest any començà a ser el capellà del monestir de les Religioses Carmelites, on romangué fins que li arribà la mort dia 28.03.1998. BOBM 1998, pàg. 248-250. BOBM 1931, 322; 1932, 137, 203, 271, 274; 1933, 506; 1934, 215, 240; 1935, 326, 369; 1937, 141; 1949, 108; 1950, 14; 1956, 229, 411, 438, 440; 1959, 235.
5. **Balle i Duran, Vicenç** *Inca 10.10.1904. Prevere 14.06.1930. Participà amb els treballs de Certamen amb les composicions poètiques número 106 "Cantor i poeta" (1926) i 107 "Franciscana. La meva vestició" (1927). Començà l'exercici del seu ministeri com a vicari de Deià 1930-1932; d'Establiments, 1932-1933. Passà a Inca aquest any al servei de la parròquia. Fou director de la Congregació Mariana, consiliari dels homes d'Acció Catòlica, dels aspirants d'A. C. Director de l'Escola Parroquial, professor dels col·legis de La Puresa i La Salle. Rector del convent de Sant Domingo des de 1944 fins que l'any 1962 esdevingué parròquia. Fou un exquisit poeta. Morí a Inca dia 18.12.1988. BOBM 1989, pàg. 64-65; BOBM 1926, 449, 452; 1927, 267, 270, 307, 308, 310; 1929, 133, 293; 1930, 369, 570; 1932, 289; 1936, 73; 1948, 259.
6. **Beltran i Alzina, Antoni.** *Inca 13.08.1908 Prevere 26.05.1934. El primer nomenament que tengué fou el de vicari de sa Pobla de 1934 a 1941, en què passà com a vicari *in capite* del Port d'Alcúdia. El 1945 fou nomenat rector d'Alcúdia, fins que l'any 1972 fou nomenat beneficiat a la Seu. Morí a Palma dia 06.04.1990. BOBM 1990, pàg. 223-224. BOBM 1931, 322; 1932, 138, 203, 274; 1933, 234, 506; 1934, 215, 240; 1941, 337; 1945, 13, 207.
7. **Bisellach i Llopart, Joan Baptista.** *Inca 03.07.1912. Ingressà al Seminari de Mallorca i abandonà els estudis eclesiàstics per entrar al cos tècnic de Correus. Recomençà els estudis eclesiàstics en el Seminari de Barcelona. Fou ordenat prevere dia 25.10.1942 a la capella del Palau Episcopal de Mallorca per l'arquebisbe-bisbe Miralles, que l'havia admès al Seminari barceloní, i passà a ocupar el càrrec de vicari substitut de la parròquia de Sant Miquel. De 1949 a 1956 fou vicari de Sant Nicolau. De 1956 a 1970, ho va ser de Santa Catalina Tomàs. De 1970 a 1973, de Sant Sebastià. De 1973 a 1982, vicari *in capite* de s'Esgleieteta, que esdevingué parròquia l'any 1974 i ell en fou el primer rector. L'any 1982 es jubilà. Morí dia 30.05.1989. Fou marmessor de la manda pia de dona Maria de la Concepció Rubí i Mateu (1963) i destinà els diners a pagar el viacrucis de la nova capella del Seminari Nou, a la imatge de la Mare de Déu de la Unió del puig d'Inca i a l'estàtua de Sant Martí de Porres de la parròquia de Santa Catalina Tomàs (Palma). BOBM 1942, 381; 1949, 319; 1951, 180; 1956, 371; 1989, 297-299.

8. **Buades i Riusech, Gabriel** va néixer a Inca dia 17.11.1905. Fou ordenat prevere dia 14.06.1930. Participà en el Certamen presentant els números 233 “Descripción geográfica de la parroquia de Inca” (1929) i 234 “Inventario artístico-arqueológico de les iglesias parroquial y de Jerónimas de Inca” (1928). Començà l'exercici de son ministeri a la parròquia de Consell 1931-1933, per passar a la Vicaria *in capite* de Son Rapinya dia 05.03.1933. L'any 1939 passà com majordom al Seminari, fins que l'any 1944 fou nomenat vicari d'Inca, on romangué fins que dia 01.04.1948 passà com a rector a Campos. Hi restà fins dia 27.02.1953, en què fou nomenat rector arxipreste d'Inca. Bé treballà en la restauració del temple parroquial, reordenant la capella del Sant Crist i acomodant-la com a espai de pregària eucarística i de comunió. Comprà l'antic Hotel Domingo, per convertir-lo en centre parroquial i habitatge per a dos vicaris i locals on s'establí l'Escola Parroquial de nines, que completava la de nins, que funcionava als baixos de la Rectoria. Celebrà el Congrés Eucarístic Comarcal que tengué lloc a la ciutat l'any 1960. Sotadament morí a Inca dia 26.02.1962. BOBM 1962, pàg. 162-163. Reus I, 152-154.
9. **Caimari i Noguera, Andreu.** *Inca 10.02.1893. Essent patge del Sr. Bisbe fou ordenat prevere el 22.12.1917, i quedà com a catedràtic d'Humanitats al Seminari. Presentà els certàmens núm. 246 “Análisis y traducción de los diez últimos versículos (22-31) del salmo 22 de David” (1911), 247 “Repte d'amor”, poesia (1911), i 248 “Análisis gramatical y traducción de los cinco primeros versículos del capítulo 53 de Isaías sobre la Pasión de Cristo” (1910). El 1926 començà a ser oficial a la Secretaria de Cambra i Govern de la Cúria Diocesana, i obtingué un benefici (1928) a la Seu. Es doctorà en Teologia en el Col·legi Teològic de la Universitat Romana d'Estudis. El 1934 l'arquebisbe Miralles el nomenà canceller secretari i li concedí una canongia de gràcia, que l'any 1948 canvià amb la de canonge arxipreste. Morí el 14.02.1978. Hi ha publicades les seves obres: *In hoc signo vinces*, poesia (1913); *Els fogarons de santa Maria la Major* (1917); *L'Incendi de ca Na Vaquera*, poesia que fou Englantina d'Or en els Jocs Florals d'aquell any (1918); *Pressentiments* (1919); *Sermó de la Conquesta de Mallorca* (1920); *El Rt. P. Fr. Rafel Serra. Biografia* (1921); *L'aplega de les ovelles*, poesia que fou Englatina d'Or d'aquell any (1922); *Panegíric de la Beata Catalina Thomàs* (1924); *Instaurare. Viñetas de una Misión* (1927), prosa; *Biografia del Ilmo. Sr. Obispo de Mallorca, Dr. D. Gabriel Llompart, Hijo Ilustre de Inca* (1928); *A Santa Teresita del Niño Jesús*, poesia (1929, Barcelona); *La Trobada de la Mare de Déu de Pollença. Drama en vers* (1929); *Perfils de la Ciutat* (1932), prosa; *Dª Concepció López de la Vega* (1935); *Edificant la Ciutat* (1935); *Sant Agustí. Confessions: el peregrí de la Ciutat de Déu* (1971), poema; *Tres englatines i un homenatge* (1973); *Estampes culturals Vic i Mallorca* (1974). GEM II, 355. BOBM 1948, 155.
10. **Cantallops i Llinàs, Bartomeu** *Inca 30.06.1890. Fou ordenat prevere dia 21.09.1918 i passà a Campanet per gaudir d'una capellania que pagava l'Ajuntament d'aquella vila. L'any 1920 era el vicari de Mancor de la Vall, i l'any 1923 començà a ser adscrit a la parròquia de Santa Eulàlia, fins poc abans de la seva mort, que li sobrevingué dia 14.01.1960. BOBM pàg. 57.
11. **Cifre i Llompart, Jeroni.** *Inca 28.06.1917. Pvre. el 18.05.1940. Havia presentat els certàmens núm. 321 “El cisma de Oriente: notas históricas y actividades de la Iglesia para la unión según la encíclica Rerum Orientalium” (1937), 322 “Colección de textos del Antiguo Testamento griego que ofrecen alguna particularidad filológica o arqueológica”

[Lc. 10,25-37] (1938), 323 “Estudio de las aves en orden a su vuelo” (1936) i 324 “El Llibre de Contemplació en Déu del Beat Ramon Llull: estudio sobre las cuestiones filosóficas y teológicas contenidas en las distinciones XXIII a XXXII” (libro tercero) (1940). Començà l'exercici ministerial a la parròquia inquera fins que l'any 1944 passà com a ecònom al Pla de na Tesa. L'any 1955 era nomenat primer regent i després ecònom de Consell, i donà forta representació als seglars en la gestió parroquial. Hi restà fins a l'any 1967, en què es retirà per raons de salut. De 1970 a 1986 fou l'ecònom de Banyalbufar. Dugué a terme diferents millores al temple parroquial, sobretot féu restaurar l'antic orgue a G. Greenzing. Es jubilà el 1986 + Palma 18.10.1993. BOBM 1993, pàg. 420-421.

- 12. Coli i Llobera, Joan.** *Inca 28.07.1893. Fent els estudis eclesiàstics al nostre seminari, rebé la clerical tonsura dia 19.12.1919, per rebre els ordes d'ostiari i lector dia 17.12.1920, i exorcista i acòlit dia 18.12.1921. L'any 1923 fou ordenat sotsdiaca a la Seu, diaca a la parròquia de Santa Eulàlia dia 07.10.1923 i vuit dies després (14), prevere a la capella del Palau Episcopal. Havia participat en el Certamen, on presentà l'any 1921 “Monografía histórica de la iglesia y exconvento de sant Domingo de Inca” i l'any 1923 “La participación activa del pueblo en la liturgia, como medio para acrecentar la vitalidad espiritual en las parroquias”. Dia 30.11.1923 rebia el nomenament de vicari per a la parròquia de Vilafranca, on romangué fins a l'any 1927, en què passà com a acollit a la parròquia d'Inca. De 1927 a 1937 fou el *custos* de l'oratori que hi ha a la colònia estiuença del Mal Pas. L'any 1937 començà a ser el *custos* de l'oratori de Santa Magdalena, al puig d'Inca, i l'any 1940, el capellà del monestir de Sant Bartomeu, càrrec que ocupà fins a la jubilació l'any 1969. Tota la vida fou el cronista oficial de la ciutat d'Inca. Publicà nombrosos estudis històrics en els programes de festes de la ciutat. L'any 1970 edità *Historia del puig de Santa Magdalena d'Inca* i el 1982, *Culto y Patronato de los mártires de Christo Santos Abdón y Senén en la villa de Inca*. Finà a Inca dia 18.11.1985. BOBM 1986, pàg. 24.
- 13. Cortès i Forteza, Santiago.** *Inca 12.04.1948. Fou ordenat prevere a Inca dia 25.07.1973 i passà com a vicari a la parròquia de Muro. 1974-1976, vicari a Sant Josep Obrer (Palma). 1976-1981, rector de Biniamar. 1981-1988, rector d'Andratx. 1988-1997, rector de Lloret. 1993-1995, arxipreste de Sencelles. 1998-2001, rector solidari de Mancor, Biniamar, Campanet, Moscarí i Selva. 2001, auxiliar de l'Arxiu Diocesà. 2002, capellà del monestir de Sant Bartomeu, compartint-lo com a rector de la parròquia de Sant Pere de Búger fins a l'any 2015. El 1978 començà a impulsar l'Associació de la Premsa Forana de Mallorca dirigint-la fins a l'any 1984, al temps que era assessor del president del Govern balear per a la premsa forana. L'any 1984 començà a treballar a l'Oficina de Mitjans de Comunicació del Bisbat. Fou membre de la redacció de la revista *Km. 5* (1965). Ha treballat a les revistes *Nova Joventut* (1970) i *N'Alí* (Andratx, 1984). Ha publicat *Somni trenca* (1971); *Rai, poemes* (1975); 1979 *Maria, Mare corredemptora* (1979); *Petita història de cent anys de premsa a Inca* (1983); i *Inventari de l'Arxiu Municipal de Lloret* (1993). Ha fet diferents aportacions per a la coneixença del fet musical a Inca, juntament amb Mn. Joan Parets, com també nombrosos articles en els programes de festes d'Inca. És l'impulsor i el propietari de la col·lecció “Ximbellí”, dedicada a publicar estudis sobre la història d'Inca.
- 14. Daviu i Romaguera, Jaume.** *Palma 14.09.1924. L'any 1933 començà els estudis eclesiàstics al nostre Seminari. L'any 1935 cantà la Sibil·la a la Seu. A causa del treball del seu pare vivia a Inca, i aquí estant fou ordenat prevere dia 31.05.1947. Havia presentat els certàmens núm. 359 “Estudio sobre las modulaciones en las melodías gregorianas de los

modos primero y segundo” (1946), 360 “Estudio sobre las modulaciones en las melodías gregorianas de los modos segundo y tercero” (1947), 361 “Parroquia de Santa Maria la Mayor de Inca (1944)” i 362 “Transcripción de una colección de documentos inéditos de alguno de los archivos de la diócesis: con notas o comentarios sobre los más interesantes” (1942). Començà l’ exercici ministerial com a vicari de Valldemossa i als pocs mesos fou nomenat vicari de la parròquia de Santa Catalina Tomàs, ja que fou militaritzat. L’any 1950 fou nomenat vicari *in capite* de s’Esgleieta. De 1953 a 1955 fou *custos* de la sagristia de la Seu i el 1955 passà a Ciudad Real amb el bisbe Hervàs, com a secretari particular i majordom del Palau, tot gaudint d’un benefici en aquella catedral i tenint cura del culte diví. El 1968 fou nomenat canonge prefecte de cerimònies d’aquella seu i professor de Litúrgia d’aquell Seminari. Era el secretari general del Secretariat Nacional dels Cursats de Cristiandat, residí a Madrid de dimarts a divendres fins a l’any 1986, en què retornà a Mallorca. Hervàs hi havia tornat l’any 1977. Residia a la parròquia de Sant Miquel, on ajudava i de la qual fou nomenat vicari parroquial. + Palma 01.06.1997. BOBM 1997, pàg. 259-359.

15. Dolç i Morro, Pere. *Inca 27.08.1946. Prevere el 10.06.1972. Començà a exercir el ministeri com a vicari a la parròquia ciutadana de Sant Pius X. El 1979 passà com a rector a Santa Margalida fins al 1984, en què es traslladà a Sant Francesc de Paula fins al 1986, any en què passà a Son Sardina per retornar l’any 1990 com a rector a la parròquia de Sant Pius X.

16. Fiol i Tornila, Pere. *Inca 27.09.1940. Pvre. 19.06.1966. Participà en el Certamen presentant els núm. 36 “La institució de los seminarios, obra importantísima del Concilio de Trento” (1964), 427 “Ejemplaridad sacerdotal del Rdo. D. Juan Mas Vallespir, bienhechor insigne del Seminario” (1966), 428 “Estudio documentado del período 1891-1948 de la historia del Seminario de Mallorca” (1965), 429 “El movimiento de los llamados espirituales en el siglo XIII y el Beato Ramon Lull” (1963), 430 “Guia ilustrada del Museo Bíblico del Seminario” (1966) i 431 “San Pablo en la historia, culto y arte de Mallorca” (1964), en col·laboració. Començà l’ exercici ministerial com a vicari de Santa Maria i rector de l’antic Convent de Mínims, secretari de l’Arxiprestat i del Col·legi d’Arxiprestes que llavors es creà. El 1973 fou nomenat regent de la parròquia de Sant Josep Obrer, el 1975 rector i arxipreste de Petra. De 1979 a 1982 fou delegat diocesà de Pregària i Celebració de la Fe. De 1982 a 1988 treballà al Perú, parròquia de Sant Joan Maria Vianney, i delegat de l’OCSHA al Perú. Va ser rector de Muro de 1988 a 2015, en què es jubilà i passà a viure a Inca. El 1993, president de la Comissió d’Historiadors per a les Causes dels Sants. 2002, cronista diocesà. El 1978 es llicencià en Filosofia i Lletres a la UIB. Ha redactat la *Positio històrica per a la causa de canonització de sor Clara Andreu*, després d’haver transcrit els manuscrits: “Informació feta per les Religioses del Monestir de sant Bartomeu sobre Sor Clara Andreu” (1627), “Biografia de Sor Clara escrita pel Dr. Gabriel Benet Mir i Bertran” (1650), “Cotejo de la Vida y Virtudes, escrita pel P- Llorenç Reynés” (1777) i “La Biografia escrita per Mn. Josep Fàbregues” (1778). Ha publicat, a més de nombrosos articles i col·laboracions en temes històrics: *Història de Mallorca* (1980), dos volums en col·laboració; *Parròquia de Sant Domingo* (1982); *San Juan Mª Vianney* (1986); *Puig de Santa Magdalena* (1991); *Història de Muro vol. IV* (1992), en col·laboració; *L’Església Mallorquina a Amèrica* (1992); *Muro i les seves platges* (1993), de la qual hi ha traducció a l’anglès, l’alemany, el francès i el castellà; *Sor Clara Andreu. Biografia* (1994); *Orgues i música a Muro* (1994); *750 anys d’Església a Muro* (1998), en col·laboració; *Muro. Guia dels pobles de*

Mallorca (1999); *Miquel Tortell i Simó. Sacerdot i organista* (2002); *Parròquia Sant Domingo, Inca* (2012); *Pere Joan Campins Barceló. Bisbe de Mallorca, 1898-1915* (2010); i *Rafael Stern, judío, converso y apóstol* (2013). GEM, V, 330. Fiol, 350.

17. **Fuster i Cortès, Miquel.** *Artà 28.12.1887. La família s'establí a Inca, on aixecaren una indústria de pasta de sopa. Fou ordenat prevere el 20.12.1913 i començà a exercir el ministeri a Búger, com a vicari fins a l'any 1926, en què es traslladà a Inca com a vicari. Llargues temporades fou el capellà castrense de la ciutat, tot desenvolupant una bona tasca catequètica a la barriada que sorgia després del tren, en els locals que el rector Rayó anava aixecant. Es jubilà de la vicaria inquera l'any 1967 i passà a viure a Palma, on ajudà en la nova parròquia de Sant Alonso Rodríguez, fins que li arribà la mort dia 28.04.1970. BOBM 1970, 301.
18. **Garau i Fiol, Sebastià.** *Inca 14.06.1908. Pvre. 31.08.1930. Començà exercint el ministeri com a vicari de Campanet fins a l'any 1932, en què passà a la ciutat d'Inca, com a adscrit a la parròquia i professor al Col·legi Beat Ramon Llull. Amplià estudis i es llicencià en Filosofia i Lletres l'any 1957. Féu oposicions a professor d'institut per a Filologia Clàssica. El 1959 era el director de l'Institut de Cartgena. Morí a Palma dia 21.03.1974.
19. **Garau i Pasqual, Francesc.** *Inca 19.09.1892. L'any 1903 inicià els estudis al Seminari i l'any 1907 passà a la Sapiència. Fou ordenat prevere dia 08.04.1916. Dia 15 passà l'examen al nostre Seminari i esdevingué batxiller en Dret Canònic. Començà l'exercici ministerial com a adscrit a la parròquia inquera i tenint cura de la preceptoria de l'Escola Parroquial. Dia 31.08.1922 era nomenat capellà del monestir de Sant Bartomeu. De 1926 a 1936 fou rector de Santa Margalida. De 1936 a 1943, rector de Santanyí, on tengué cura d'aixecar una capella a la coneguda i molt emprada Cala de Santanyí. De 1943 a 1953 fou rector d'Inca, on mirà d'aixecar una casa d'exercicis espirituals a l'ermita de Santa Magdalena i edificar locals per atendre la feligresia de més enllà del tren, en els solars que havia comprat el rector Rayó i que posteriorment (1959) serien el bressol de la novella parròquia de Jesucrist Rei. Als baixos de la rectoria hi establí l'Escola Parroquial per a nins que fornava i formava l'escolania. Poc abans de partir cap a Palma posà els escalons de pedra que encara ara hi ha al presbiteri. De 1953 a 1961 va ser rector de la parròquia ciutadana de Sant Miquel, on morí dia 29.10.1961. BOBM 1961, pàg. 324. Sunyer, 311-314.
20. **Garau i Planes, Antoni.** *Inca 19.10.1902. Pvre. 18.12.1926. Participà en el Certamen amb els treballs 460 "Anàlisis rítmico y melódico de los Communion de carácter descriptivo, des de la Dominica I de Adviento hasta la Dominica in Septuagesima (Graduale Romanum, edición vaticana)" (1924), 461 "Anàlisis rítmico y melódico de los Communion de carácter descriptivo desde la Dominica de Septuagesima a la de Resurrección" (1925), 462 "Anàlisis rítmico-melódico de las misas Fons bonitatis, Cum jubilo, Alme Pater, Orbis Factor; In feriis per annum" (1923), 463 "Doctrina Católica sobre el salario de los obreros" (1923), 464 "Estudio rítmico melódico de los Communion más importantes del Proprium y Commune Sanctorum" (1926) i 465 "Estudio sobre el segon llibre de Blanquerna" (1926). Havia estat blauet (1914). L'any 1916 entrà al Seminari i el 1925, a la Sapiència. L'any 1927 exercí uns mesos com a vicari de Gènova, per passar, el mateix any, a la vicaria *in capite* del Molinar, on restà fins a l'any 1932. El 1929 obtingué el Doctorat en Sagrada Escripura. De 1932 a 1935 fou l'ecònom de Puigpunyent. De 1935 a 1942, vicari de Santa Eulàlia, i treballà a la presó (Estacions) i

tengué cura de les “Flechas Navales”. De 1942 a 1947 fou ecònom de Santa Creu. Dia 02.07.1947 guanyà la canongia magistral a la Seu de Madrid, on restà fins a l'any 1976, en què li arribà la jubilació canònica. Al Seminari de Madrid fou professor d'Oratòria i de Pedagogia Catequística. Va ser vocal de la Junta de Censura Eclesiàstica. El 1985 retornà definitivament a Mallorca, on finà dia 26.06.1999. BOBM 1999, pàg. 602-604. Rebé el títol, concedit pel rei Balduí de Bèlgica, de Comanador de l'Orde de Leopold II.

21. **Garau i Planes, Sebastià.** *Inca 14.12.1896. Pvre. 19.10.1919. Començà l'exercici ministerial com a vicari de la parròquia de la Soledat fins a l'any 1925, en què fou nomenat vicari *in capite* de s'Arenal. L'any 1931 fou nomenat rector de s'Arracó fins a l'any 1939. De 1939 a 1958 fou vicari a la parròquia de Sant Miquel i el 1958 fou nomenat capellà del monestir de les Caputxines fins que l'any 1969 es retirà, i celebrava cada dia a la novella parròquia de Sant Alonso Rodríguez. Morí a Palma dia 18.08.1988, als 92 anys, gaudí del títol de capellà de més edat del presbiterat mallorquí. BOBM 1988, pàg.421-22
22. **Garcies i Palou, Sebastià.** *Inca 20.11.1908. Havent fet els primers estudis amb les Religioses Franciscanes i a l'escola pública de Biniamar, i ajudat pel seu oncle Mn. Antoni Palou i Matheu (1869-1944), qui havia retornat d'Amèrica l'any 1912, passà a Palma, on aconseguí el títol de batxiller a l'Institut General i Tècnic de segon ensenyament. L'any 1925 entra al Seminari per cursar els estudis eclesiàstics. Féu oposicions i entrà al Col·legi de la Sapiència l'any 1927; aquest any participà en el Certamen i presentà el treball núm. 472 “De origine priorum hominis elementorum deque eorum unione secundum Concilium Viennense”, i l'any 1928, amb el núm. 473, “Vitae ortus ac notio secundum scientiarum experimentalium ac philosophiae placita”. El 1929 es traslladà a Comillas, on es llicencià i doctorà en Filosofia (1930). Becat per la Diòcesi, passà a la Universitat Gregoriana, on estudià Teologia i es doctorà (1935). A Roma fou ordenat prevere el 16.03.1935. Emprant les biblioteques Apostòlica Vaticana i la del Pontifici Institut d'Estudis Orientals escriví, sota la direcció de l'eximi orientalista P. Mauricio Gordillo S. J., la tesi doctoral vers *El Beato Ramon Llull y las controversias teológicas en el Oriente cristiano*, amb la qual aconseguí la nota de *magna cum laude*. Retornat a Mallorca fou nomenat ecònom de Sant Jordi, complint també com a capellà de l'Armada (1936-1940). El 1940 fou nomenat rector de Campos, on fundà una escola parroquial, que l'any 1943 amplià creant el Col·legi Fra Joan Balleter, perquè el jovent de la vila pogués cursar estudis de secundària; també hi fundà el Cine Albor per poder donar un sa esbarjo als feligresos. El 1948 fou nomenat rector de Sant Nicolau i aquest mateix any va fer oposicions a canonge arxiver i entrà al Capítol de la Seu mallorquina. Les repetí l'any 1962 per obtenir la canongia magistral. El 1954 fou nomenat delegat episcopal en el *Diario de Mallorca*, president de la Comissió Diocesana per a la construcció del nou Seminari, consiliari diocesà de la Unió d'Intel·lectuals Catòlics, consiliari del Consell Diocesà dels Homes d'Acció Catòlica i consiliari de la Germandat de Sant Cosme i Sant Damià (metges i apotecaris); el 1959, professor d'Eclesiologia al Seminari. El 1956 fou nomenat rector de la Maioricensis Schola Lul·listica, per succeir el fundador Mn. Francesc Sureda i Blanes (1888-1955), si bé el 1955 n'havia estat nomenat vicerector. L'any 1987 cessà com a rector. L'any 1960 fou el president del Comitè Executiu del I Congrés Internacional de Lul·lisme, celebrat a Formentor, com també del segon, que tengué lloc a Miramar l'any 1976. Ha donat a la impremta, a més, innumbrables articles sobre teologia i medievalisme a les revistes especialitzades: *Analecta Sacra Tarraconensia*, *Hispania Sacra*, *Miscelánea Comillas*, *Estudios Franciscanos*, *Revista Española de Teología*, *San Jorge*, *Verdad y Vida*, *Communio*, i principalment a la revista *Estudios Lulianos*, que fundà

l'any 1957. Publicacions: *El Miramar de Ramon Llull* (1977), *Ramon Llull: Proverbis de Ramon* (1978), *Ramon Llull y el Islam* (1981). *Ramon Llull, en la historia del ecumenismo* (1986), *La formación científica de Ramon Llull* (1989), *Ramon Llull, Beato: El libro de los Proverbios: Liber Proverbiorum* (1989) i *Raíces mallorquinas de Ramon Llull* (1992). Participà en l'edició de les *Obres essencials (1957-1960)*. Ha fet múltiples cursos i conferències sobre temes lul·lians: al Consell Superior d'Investigacions Científiques, a l'Associació Espanyola per a l'Estudi de la Filosofia Medieval, a la Biblioteca Balmes de Barcelona, a les universitats de Friburg, Munic i Navarra. Ha definit la cronologia de les obres de Llull i la seva identificació històrica. Ha publicat un milenar d'articles d'apologètica cristiana a diferents periòdics, sobretot balears. Ha obtingut diferents premis: "Encomienda de Isabel la Católica" donada pel Govern espanyol (1960); Medalla de Plata de la Província, donada per la Diputació Provincial de Balears (1976); Medalla d'Or de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears (1984); "Encomienda de número de la Orden de Isabel la Católica", concedida per S. M. el Rei (1986). El 1984 es publicà la *Bibliografía* de Sebastià Garcias Palou, rector de la Maioricensis Schola Lullistica, feta sota els auspicis del patronat de l'homenatge a l'autor i pagada per l'Ajuntament d'Inca. El 1989 la Maioricensis Schola Lullistica promogué la *Miscellania in honorem Sebastiani Garcias Palou*, en què col·laboraren 14 autors de diferents nacionalitats, com també 35 adhesions de prestigiosos *magistri* d'universitats d'arreu del món; també fou sufragada per l'Ajuntament d'Inca. L'any 2016 dit Ajuntament va iniciar el procés per nomenar-lo Fill Il·lustre de la ciutat. Morí a Inca dia 24.04.1993. BOBM 1948, 454; 1993, 318-322. Reus I, 148-152 GEM VI, 173.

23. **Genestra i Martorell, Bartomeu.** *Inca 21.02.1933. Pvre. 22.12.1956. Començà a exercir el ministeri com a vicari de Pollença fins a l'any 1973, en què passà de vicari *in capite* de Biniamar. De 1976 a 1981 fou el cinquè rector de la parròquia de Caimari. El 1981 s'incorporà al clergat d'Inca. L'any 1984 tengué cura de la parròquia de Jesucrist Rei i fou nomenat oficial de Caixa Diocesana. Vicari de Sta. Maria la Major, tenint cura de la Residència Miquel Mir. Arribada la jubilació l'any 2008 seguí ajudant les parròquies d'Inca fins que li arribà la mort el 25.07.2015. BOBM 2015, pàg. 559-560.
24. **Genestra i Truiol, Antoni.** *Inca 20.02.1897. Pvre. 15.10.1922. Començà l'exercici del ministeri com a vicari a la parròquia de Sant Llorenç des Cardassar fins que el 1938 passà de vicari a Alaró, on romangué uns mesos per anar a Santa Maria del Camí. Restà en aquella parròquia fins a l'any 1944, en què passà als Hostalets. El 1949 fou nomenat vicari de Sta. Eulàlia, on romangué tota la vida. Morí a Palma dia 06.04.1982. BOBM 1983, pàg. 235.
25. **Juan i Ripoll, Antoni.** *Inca 07.03.1881. Va néixer en el carrer de la Glòria i era fill d'un forner calvianer, Pau Juan i Moragues, i de Rosa Ripoll i Ripoll, al·lota de Deià. Començà els estudis eclesiàstics al nostre Seminari i després de les preceptives oposicions entrà a la Sapiència el 1898. L'any 1900 participà en el Certamen presentant el treball "Dinàmica terrestre interna: su principio y sus manifestaciones más notables y características". Ordenat prevere dia 23.09.1905, fou enviat com a vicari *in capite* a Establiments, però una cruel malaltia a la vista, que tira-tira el deixarà cec, aconsellà deixar la creixent feligresia i anar com a adscrit a la parròquia ciutadana de Santa Creu, on romangué fins que li arribà la mort dia 13.03.1928. BOBM 1928, pàg. 288.
26. **Llabrés i Martorell, Pere Joan.** *Inca 19.10.1938. La tardor de 1949 entrà al Seminari

per començar els estudis eclesiàstics. Participà en el Certamen presentant els treballs núm. 567 “Composició dramàtica en que se divulgue la doctrina catòlica referente a los principales problemas sociales de la actualidad” (1958), 568 “Las Decretales de Gregorio IX en el actual Código de Derecho Canónico” (1960), 569 “Doctrina i pensament jurídic de Ramon Llull: ambient jurídic de l'època. Les ensenyances lul·lianes del dret” (1959), 570 “L'ideal del martiri en la vida i en l'obra del Beat Ramon Llull” (1961), 571 “El P. Mariano Payeras, celoso misionero y continuador de la obra apostólica del P. Junípero Serra en California” (1961), 572 “Al pontífice San Pío X”, poesia (1955), 573 “En honor de la Virgen de Cura”, poesia (1956), i 574 “Versión literal y estudio morfológico, sintáctico, de los números 12, 14 y 15 de la Apología de san Justino” (1956). Acabats els quatre cursos de Teologia a Mallorca, passà a Roma (curs 1961/62), a la Universitat Gregoriana, on es llicencià en Teologia; rebé l'ordenació presbiteral a la capella del Col·legi Espanyol de mans de Mons. Giovanni Canestri, dia 19.03.1963. Acabada la llicència en Teologia passà, per indicació del Sr. Bisbe Enciso (1955-1964), a l'Ateneu Sant Anselm, on va rebre la Diplomatura en Sagrada Litúrgia el mes de juny de 1965, encara no existia la Llicenciatura en Sagrada Litúrgia. Eren els anys 1962-1965 del Concili II del Vaticà, que de manera ben marcada foren ben significatius en la vida del novell prevere. Arribat a Mallorca dia 31.08.1965, començava l'exercici ministerial com a vicari a la parròquia de Sant Nicolau (Palma) i el nomenament de vicepresident de la Comissió Diocesana de Litúrgia. Dia 12.04. 1975, rector de la parròquia de Santa Catalina Tomàs; 1980, president de la Comissió Diocesana de Litúrgia. 1981, membre del Consell de Direcció del CETEM; 1984, postulador de la causa de canonització de sor Clara Andreu; 1984, director del CETEM; 1986, canonge de la Seu; 1987-1990, delegat diocesà de Reflexió Teològica; 1995-1999, secretari general del Sínode; 1999, delegat diocesà de Patrimoni Cultural; 2003, representant del Bisbat en la Ponència Tècnica del Patrimoni Històric del Consell de Mallorca; 2005, vocal representant dels museus de titularitat eclesiàstica de la Comissió Tècnica Insular de Museus. També hi podem afegir director de la revista *Comunicació*, membre de l'Obra Cultural Balear, cap de redacció i posteriorment director de la revista *Lluc*, professor a l'Institut Superior de Litúrgia de Barcelona, membre del consell de redacció de la revista *PHASE* i col·laborador habitual de missa dominical, membre fundador de l'Associació Espanyola de Professors de Litúrgia, membre i portaveu de la Fundació Art a la Seu, Magister de la Maioricensis Schola Lullistica, director de les IX Jornades Gaudinistes celebrades a Palma el mes de juny de 2002, membre fundador del Grup Blanquerna. Tenim consignats més de cent articles sobre teologia, litúrgia, història, art i nació a múltiples revistes i publicacions col·lectives. Per ara també tenim consignats 74 “Goigs” a diferents advocacions del nostre devocionari popular. Ha donat a la impremta: *Els Gremis d'Inca* (1957), amb col·laboració amb Mn. Bartomeu Quetgles i Gaià; *El bautismo de vuestro hijo* (1970); *Pregó de Pasqua* (1974); *Sant Domingo d'Inca. El convent, l'església, la parròquia* (1987); *Ja vénc, Senyor: La vida de sant Alonso Rodríguez; Vida de Santa Catalina Tomàs* (1988); 1989 *La Beata Francinaina de Sencelles* (1989); *Les Germanes de la Caritat a Inca* (1993); *Dos hermanos para dar misericordia* (1994); *Gabriel Marià Ribas de Pina (1814-1873)* (1997), amb col·laboració amb Pere Fullana; *Inca en la història 1229-1349* (1998), amb col·laboració amb Ramon Rosselló; *Celebrar Nadal a Mallorca. Història, teologia, pastoral, el cant de la Sibil·la i altres tradicions mallorquines* (1999); *Cent anys de Caritat a Inca* (2000); *El retaule de la Puríssima Concepció, de Sant Bartomeu i de Sant Jeroni, del Monestir de Sant Bartomeu d'Inca* (2001); *La iconografia de l'església de Pina (Mallorca). El programa de Mn. Gabriel-Marià Ribas de Pina* (2006); *Dos-cents anys de Caritat Història de*

les Germanes de la Caritat de Sant Vicenç de Paül (2007), dos volums. Molt significativa ha estat la tasca que realitzà en el camp de la restauració del nostre patrimoni religiós, tant a Inca, fent restaurar multitud de quadres i de retaules, com a tota la Diòcesi quan en fou el delegat. Organitzà i fou el comissari de les exposicions, acompanyades de preuades publicacions: *Santa Maria a Inca, L'art marià inquer* (1992); *Jesucrist a l'art inquer* (1996); *Els sants a l'art d'Inca* (2001). Tengué cura de la publicació en català, castellà i anglès de *Catedral de Mallorca. Memòria. Cursos 1999-2000; 2000/01; 2001/02; 2002/03; 2003/04*. Per tal de poder reformar el Museu Diocesà tengué cura de traslladar-lo a la casa de l'Església, disposant-lo a la capella i altres sales, i instal·lar-lo de bell nou a l'espai del Palau Episcopal, que fou beneït pel Sr. Nunci dia 16.04.2007. Cal consignar també la reforma de la capella de la Comunió de la Seu, que encarregà a l'artista Miquel Barceló i que, superades múltiples dificultats, fou inaugurada dia 02.02.2007. Morí de forma sobtada dia 07.07.2006, fou enterrat en la tomba familiar del cementiri d'Inca. L'any 1983 rebé el premi Jaume I d'actuació catalana que li atorgà la Generalitat de Catalunya; el 2001, el Premi Josep Maria Llompart de l'Obra Cultural Balear i el II Premi Fra Miquel Colom per part de l'OCB d'Inca. No foren pocs els articles laudatoris que es publicaren després de la seva mort tant a Mallorca com en els Països Catalans; n'excel·leix l'homenatge organitzat pel Grup Blanquerna i l'Obra Cultural Balear al monestir inquer, on es presentà el llibre *La fidelitat obstinada. Homenatge a Mn. Pere-Joan Llabrés i Martorell*. BOBM 2006, 477-479. *Comunicació*, núm. 1, 115/116, pàg. 51-61. GEM VII, 292-293; XIX, 71; XXIII, 212; XXIV, 202.

27. **Llinàs i Matheu, Miquel.** *Inca 18.09.1876. Pvre. 20.09.1902. Quedà com a adscrit a la parròquia d'Inca, però aviat passà com a vicari *in capite* de Moscari. El 1905 retornà a Inca com a vicari cooperador. Quan el rector Font es posà malalt (1913) fou nomenat regent fins que prengué possessori el rector Rayó (1920), i treballà com a vicari tot el temps del seu rectorat. Morí a Inca dia 04.08.1947. BOBM 1947, 273-274.
28. **Martorell i Mir, Joan.** *Inca 21.03.1925. Acomplerts els estudis eclesiàstics en el nostre Seminari, fou ordenat prevere a Barcelona, dia 31.05.1952, en l'avinentsa de la celebració del Congrés Eucarístic Internacional. De 1952 a 1954 fou vicari de Santanyí. De 1954 a 1958 tengué el mateix càrrec a la parròquia de Binissalem, on tenia cura de l'església dels antics germans Agustins. El 1958 fou nomenat ecònom d'Algaida, on restà fins al 1974, en què fou nomenat rector de Vilafranca. Allà residí fins a l'any 1979, en què anà a la parròquia ciutadana de Santa Catalina Tomàs com a vicari i on ha esmerçat la resta de la seva vida ministerial. Sunyer, 382-383.
29. **Martorell i Reus, Gabriel.** *Inca 03.02.1915. Començats els estudis eclesiàstics al Seminari, l'any 1937 entrava al Col·legi de la Sapiència. Participà en el Certamen, en el qual presentà el núm. 608 "El cisma de Oriente: notas históricas y actividades de la Iglesia para la unión, según la encíclica Rerum Orientalium" (1937), 609 "Enseñanzas pontificias sobre la educación cristiana de la juventud contenidas en la encíclica de Pío XI Rappresentanti in terra de 31 de diciembre de 1929" (1935) i 610 "Los Padres orientales y el primado de san Pedro: doctrina de S. Juan Crisóstomo" (1939). Ordenat prevere dia 03.06.1939, fou enviat com a vicari a Pollença, on restà fins a l'any 1944, en què retornà a Inca a causa d'una flebitis, que el martiritzà tota la vida. L'any 1954 fou nomenat vicari de Santa Maria la Major i treballà ardidament en el camp de l'Acció Catòlica femenina. Participà a les oposicions a rectoria que el bisbe Enciso convocà, i aconseguí

(1962) la rectoria de Santa Maria la Major, que regentà fins a l'any 1969. Remodelà la capella del Sant Crist per acomodar-la a les exigències litúrgiques conciliaris i tengué cura de comprar diferents solars en vistes a possibles locals catequètics i parroquials de la creixent puixança urbanística de la ciutat. Promogué una gran recollida de firmes per poder arribar a la coronació pontifícia de la venerada imatge de Santa Maria la Major, fet que es dugué a terme dia 28 de maig de 1967 en el nou camp de futbol del Constància. Diferents circumstàncies que s'anaren agreujant aconsellaren que renunciàs la rectoria, cosa que féu el 1969. Establí el domicili a Madrid, on tengué temps per llicenciar-se en Teologia i en altres branques de ciències religioses. Morí a Guadalajara dia 11.12.2004. BOBM 2005, 49.

30. Mateu i Coll, Bartomeu. *Inca 24.05.1933. Pvre. 20.12.1958. Havia participat en el Certamen presentant el núm. 647 "Estudio sucinto de los antibióticos modernos" (1955) i 708 "Desde la ebonita y el celuloide hasta los plásticos modernos" (1956). Començà a exercir el ministeri a la parròquia de Sta. Margalida com a vicari fins que l'any 1963 fou nomenat vicari de Consell, on residí un parell de mesos, atès que el mateix 1963 fou nomenat ecònom de Mancor de la Vall; allà treballà fort ferm en les activitats apostòliques que anava fent la naixent Fraternitat Missionera del Verbum Dei. De 1967 a 1971 fou el rector de la recentment creada parròquia de Verge de Lluc, als habitatges de protecció oficial que duen aquest nom, al llinar del terme de Palma i Marratxí. Aixecà el temple parroquial i establí, mitjançant el futbol, forts vincles de la feligresia amb la parròquia. De 1971 a 1978 fou rector de Sineu, anys en què prengué molta força el moviment de les confraries de la Setmana Santa. El 1978 passà a Muro i el 1988, a Muro estant, el nomenaren rector de la novella parròquia que s'havia d'erigir a la Platja de Muro, Sant Albert el Gran. Aixecà el nou temple, que fou beneït pel bisbe Teodor Úbeda dia 07.07.1991, tot començant una gran activitat pastoral i litúrgica celebrativa entre els pocs estadants d'aquell indret i entre els nombrosos visitants de la temporada estiuenca. Una aturada cardíaca li ocasionà la mort, que li arribà a Muro el 21.02.2000. BOBM 2000, 225-226.

31. Mora i Cànaves, Tomàs. *Inca 10.07.1879. Anà fent els estudis eclesiàstics al nostre Seminari i dia 21.09.1900 rebé la clerical tonsura. Dia 26.04.1902 va fer títol de Patrimoni per poder accedir als ordes majors, que li foren donats: sotsdiaconat 19.09.1902, diaconat dia 12.03.1903 i presbiterat el 19.09.1903. Els seus anys de seminari van ser els anys en què Mn. Antoni M. Alcover treballava en la confecció del DICCIONARI, tasca amb la qual col·laborà don Tomàs, tenint cura de cercar les paraules de la Secció 511 "Capelleria" i "Barreteria". Aleshores vivia a la casa núm. 23 del carrer Major i figura en el llistat del col·laboradors que Alcover publicava en el *Bolletí del Diccionari* núm. 1, pàg. 25. Ordenat prevere aconseguí (1903) el benefici d'organista de la parròquia, càrrec que regentà tota la vida. Malgrat això, les circumstàncies socials i polítiques feren que l'any 1915 hagués de renunciar al benefici; no deixà el servei que realitzava a l'església, servei que alternà amb altres ministeris que li encarregaren, com el de capellà de les Religioses de la Puresa i el de la Secció d'Exploradors Catòlics d'Inca (1916). Dia 27.09.1953 celebrà amb molt de goig de tota la feligresia inquera les seves noces d'or sacerdotals, mentre seguia acompanyant amb l'orgue totes les funcions litúrgiques de la parròquia. Morí a Inca, on vivia al carrer del Jardí, núm. 20, dia 20.06.1974, als 94 anys.

32. Moragues i d'Olesa, Jaume. *Inca 27.10.1921. Malgrat que nasqués a Inca, ja no fou

batiat aquí, ja que la seva família no hi tenia arrels. Començà els estudis eclesiàstics en el Seminari de Mallorca, però acabà la Teologia amb els pares blancs, tan fort era el desig missioner que tenia. En aquell institut religiós fou ordenat prevere, al Burundi (Àfrica), el 28.06.1950, i dedicà la seva vida a les tasques missioneres que la institució li encomanava. Quan els mallorquins arribaren al Burundi l'any 1961 compartí amb ells tasques i projectes pastorals, i s'enrolà amb l'acció que anaven desenvolupant els capellans de Mallorca Missionera en aquelles terres, primer com a pare blanc, després de 1967 a 1988 com a sacerdot secular de la Diòcesi de Gitega. El 1988 fou incardinat a la diòcesi mallorquina treballant amb els mallorquins a Burundi fins al 1993, en què retornà a Mallorca. Dia 01.07.1993 fou nomenat vicari de la parròquia de la Vileta. En el mes de setembre de 1994 començà una jubilació activa i quedà adscrit a la parròquia del Vivero, i sempre a punt per substituir els capellans, sobretot la família missionera africana i a les parròquies de la perifèria palmesana. Morí a Palma el 26.11.2010. BOBM 2010, 735.

33. Noguera i Arrom, Josep. *Inca 20.06.1938. De petit, amb la família passà a viure a Palma; s'hi establí a l'Eixample, on regentaven un negoci d'alimentació. Freqüentà la parròquia de Santa Catalina Tomàs i l'aspirantat d'Acció Catòlica d'aquella parròquia. Entrà al Seminari per fer els estudis eclesiàstics. Essent estudiant de Teologia passà a la Universitat de Salamanca per ampliar estudis i allà rebé l'ordenació sacerdotal dia 14.04.1963. Reintegrat a Mallorca, fou nomenat vicari de la parròquia de Muro i hi romangué fins que l'any 1966 fou enviat de vicari al Terreno. De 1971 a 1982 fou rector de la parròquia turística de Santa Brígida (Cala Major), on conegué de manera molt directa la problemàtica del món del treball hotel·ler. Dia primer de juliol del 1982 fou nomenat rector de la parròquia de l'Encarnació i va ser elegit arxipreste d'aquella zona l'any següent; cessà en el càrrec dia 15.11.1993. Eren anys d'una forta empena i treball, juntament amb diferents feligresos, en el camp de la marginació i de l'emigració, i dels refugiats. De 1999 a 2006 fou el delegat diocesà d'Acció Social, i cessà també com a vocal del Patronat de la Fundació Deixalles, com a vicepresident del Patronat de la Fundació Canònica Joana Barceló i vocal del Patronat de la Fundació Social la Sapiència. Dia 01.07.2005 fou nomenat rector d'Alaró i l'any següent s'hi afegí el càrrec d'administrador parroquial d'Orient. Dia 28.07.2013 cessà, per jubilació, de rector d'Alaró i d'Orient, i morí, després d'una ràpida malaltia, dia 30.03.2016. BOBM 2016.

34. Payeras i Mulet, Francesc. *Inca 02.07.1903. Obtingué una beca com a cantadoret de la Seu, on cantà la Sibil·la l'any 1912 i 1913. Pvre. 19.12.1925. Participà en el Certamen presentant els núm. 813 "Anàlisis gramatical y traducción del salmo 2" (1917), 814 "Doctrina católica sobre el derecho de propiedad" (1924), 815 "Estudio del Libro de Sancta Maria: Resumen preciso de la teología mariana en él contenida; selección de los textos más notables por uno u otro concepto, que podrían utilizarse en la predicación del pueblo y en los ejercicios piadosos de su devoción a la Santísima Virgen" (1923), 816 "Estudio razonado de las proposiciones 5ª, 6ª 7ª y 8ª del documento de la Sagrada Congregación de Estudios de 27 de julio de 1914" (1921), 817 "Explicación razonada de las cuatro primeras tesis contenidas en la respuesta de la Sagrada Congregación de Estudios de día 27 de julio" i 818 "Selección y comentario de texto de la Doctrina Pueril del B. Ramón Lull" (1924). Començà l'exercici ministerial com a vicari de Biniamar fins que el 1928 passà al Seminari com a professor de Perfecció de Llatí. El 1929 fou nomenat capellà de les Religioses Reparadores. Professor de Religió de l'Escola de Comerç. Al

Seminari fou professor de Filosofia, Pedagogia Catequètica. Rector del Seminari del 1956 al 1960. Vicari general de 1960 a 1966, fou elegit vicari capitular a la mort del bisbe Enciso (1964). El 1962 féu oposicions a una canongia i les guanyà. Traduí una sèrie d'obres catequètiques de l'alemany al castellà, d'entre les quals excel·leixen els sis volums del *Handbuch zum Katholischen Katechismus*, publicats per l'editorial Herder de Barcelona entre 1959 i 1964 amb el títol de *Manual de catecismo católico*. Li han publicat diferents sermons i el 1944 edità *Siempre tuya*, biografia de Catalina Valens Nicolau. Dirigí la revista *Vida* i molts anys fou el director diocesà del Secretariat Catequètic. Col·laborà a *Correo de Mallorca* i *Diario de Mallorca*. Morí a Palma dia 08.06.1966. BOBM 1966, 158-160. GEM XIII, 24-25.

35. **Pesquero i Ramon, Saturní.** Fill de guàrdia civil, oriünd de Zamora i de mare llosetina, nasqué a Inca dia 17.11.1936, si bé l'any 1937 ja vivia al Port de Pollença, on fou confirmat dia 03.04.1937. Féu els estudis al Seminari de Mallorca, i essent estudiant de Teologia passà al Seminario Hispano-Americano de Madrid. Fou ordenat prevere a la capella del Seminari Nou dia 25.06.1961, i restà com a vicari del Vivero fins al 1962, en què passà al Brasil per exercir-hi el ministeri. Allà féu estudis de Filosofia i Lletres, i es diplomà en Psicologia Clínica, fundà (1971) una família i exercí la professió de professor de Psicologia de la Comunicació a la Universitat Federal de l'Estat de Goiás (Brasil), que quan es jubilà el declarà Doctor Honoris Causa. Ha donat a la impremta: *Nutrición y aprendizaje* (1985), *Enseñanza Básica: Casos y dificultades* (1985), *El Guernica arte-pasión* (1993), *El Genius loci de Joan Miró* (1994). Amb col·laboració ha publicat: *Arte hoy* (1985) i *Artes plásticas. Brasil 90* (1990). GEM, XIII, 85-86; Fiol 814. Mm. XXVI, 33-36.
36. **Quetgles i Prats, Joan.** *Inca 18.08.1877. Pvre. 21.09.1901. De 1904 a 1915 fou el vicesecretari de Cambra i Govern del Bisbat. El 1906 es llicencià a València en Sagrada Teologia. De 1903 a 1905 fou secretari de la Visita Pastoral. Canonge el 1912, prefecte de Litúrgia i professor de Litúrgia del Seminari. Fou el promotor de la construcció de l'església de Can Pastilla; en deixà una memòria escrita, que l'any 1993 Mn. Josep Cabrinetti donà a la impremta. Ha publicat: *Devocionari litúrgic i missal de les festes de la diòcesi de Mallorca* (diverses edicions). *Misal de bolsillo para la Misa dialogada; La piedad y la Liturgia* (1916); *El Ilmo. y Rvdo. P. Fr. Mateo Colom Canals, Obispo de Huesca; hijo ilustre de Mallorca* (1928), *Breve explicación dogmática, histórico litúrgica de la Santa Misa* (1938); *Lugares y Viajes de Cristo en el Evangelio* (1939); i *El Rdo. D. Francisco Rayó Brunet, arcipreste, hijo ilustre de Inca* (1944). A la sagristia de Santa Maria la Major hi ha el seu retrat pintat per Federico Molina el 1961. Morí a Palma dia 14.01.1962. BOBM 1962, 126-128; GEM XIV.
37. **Ramis i Ramon, Bernat.** *Inca 05.08.1896. Començats els estudis eclesiàstics l'any 1916 entrà a la Sapiència. Va presentar al Certamen núm. 899 "Análisis gramatical y traducción del salmo 118" (1916). Fou ordenat prevere dia 15.10.1922. Començà l'exercici ministerial com a vicari de Santa Maria del Camí fins al 1926. De 1926 a 1928 fou vicari de Moscardi. El 1928 passà com a vicari a la parròquia de Santa Creu. El 1939 fou nomenat prior de la Sang, on restà fins a la jubilació, que li arribà el 1966. Morí a Palma dia 27.01.1975. BOBM 1975, 150.
38. **Riusech i Pujades, Pere Josep.** *Inca 26.02.1903. Pvre. 19.12.1925. Presentà els certàmens núm. 929 "Análisis gramatical del texto del salmo 11, In Domino confido" (1920), 930 "Colección de pasajes oscuros del Salterio críticamente ilustrados, según el hebreo y

versiones autorizadas: ensayo de la crítica textual y versión del salmo 28 (Hebr.29) de la Vulgata, Afferte Domino, íntegro y del 140, Domine, clamavi ad te, en su versículo 5” (1923) i 931 “Doctrina y acción misionera del Beato Ramon Lull” (1922). Començà l'exercici ministerial com a vicari de Llubí, Selva. El 1935 ja exercia el ministeri a Buenos Aires. Retornà a Mallorca el 1961, on fou nomenat rector de la parròquia de Can Pastilla, però no s'hi aclimatà, i en el mes de novembre retornà a Califòrnia (Amèrica), on morí dia 05.05.1962. BOBM 1962, 352-353. Fiol 933.

- 39. Rovira i Ramis, Jaume.** *Inca 25.07.1941. Pvre. 21.06.1969. Participà en el certamen amb el núm. 950 “Índice catálogo de las obras musicales de autores mallorquines, existentes en los archivos de la diócesis anteriores al siglo XX” en col·laboració (1965). De 1969 a 1972 fou vicari de Campanet. De 1973 a 1982, rector de ses Salines i professor de Religió a l'Institut de Felanitx. Després d'uns mesos com a rector d'Alcúdia, passà (1983) a Barcelona a estudiar Teologia a la facultat catalana. Retornat el 1985, exercí el ministeri a la barriada de Son Goteu, parròquia de la Mare de Déu de Montserrat, capellà de les Religioses Dominiques. De 1987 a 1992 fou delegat de Família. El 1993, vicari de Sant Domingo (Inca). Entre 1995-2002, rector al Pont d'Inca. De 2002 al 2014, prior de la Sang; començà aquest any a gaudir de la jubilació a la ciutat nadiua. Sunyer, 422-423.
- 40. Rubert i Perelló, Pere Miquel.** *Inca 21.09.1914. Pvre. 26.09.1937. Havia participat en el certamen amb els núm. 951 “Acción Católica: estudio bibliográfico sobre la misma” (1935), 952 “Análisis rítmico melódico de las partes variables de la Misa de la 1ª Dominica de Adviento” (1935), 953 “Análisis rítmico melódico de las partes variables de a Misa de la 2ª Dominica de Adviento” (1936), 954 “Colección de textos del Nuevo Testamento griego que ofrecen alguna particularidad filológica o arqueológica” [Lc. 1,8-13; 5, 18-20; Mc 2, 3-6] (1931), 955 “Estudio anatómico-fisiológico del cuerpo humano en orden a la Apologética” (1934), 956 “Estudio sobre el lithóstrotos de Juan, pretorio de Pilatos” (1936), 957 “Mapas históricos para el estudio de las profecías de Isaías sobre el Emmanuel” (1938) i 958 “La profecía de Isaías sobre el Siervo de Yavé” (1937). De 1937 a 1940 restà al Seminari com a capellà militaritzat. Passà a Biniamar com a vicari *in capite* fins a l'any 1942. De 1942 a 1948, vicari de Santa Maria la Major. De 1948 a 1951, rector de Pòrtol. De 1951 a 1976, rector de Caimari, on aixecà una nova rectoria. Retornà a Inca com a vicari l'any 1976, on restà fins a la mort, que li sobrevingué dia 08.04.1997. BOBM 1997, 252-253. Al despatx de la Secretaria de Pastoral de Santa Maria la Major podem contemplar dos dibuixos, fets a tinta xinesa, un sobre *Término parroquial de Inca. Septiembre 1938* i l'altre, *Plano de Inca. 1938*.
- 41. Sampol i Antich, Jaume.** *Inca 02.09.1895. Estudiat el batxillerat entrà al Seminari. Participà en el Certamen presentant els núm. 981 “Análisis y versión del salmo 44, Eructavit cor meum verbum bonum (del texto griego de los LXX)” (1913), 982 “Influencia de la liturgia en la formación ascética del cristiano” (1917) i 983 “Ornamentos sacerdotales: su origen, simbolismo, forma más conveniente” (1916). Fou ordenat prevere el 16.03.1918, havent ja començat a ser prefecte de disciplina i professor d'Humanitats del Seminari el 1917. L'any 1923 fou nomenat secretari d'estudis del Seminari, càrrec que desenvolupà fins a l'any 1948, quan per raons de salut ho deixà. Morí a Palma dia 18.10.1961. BOBM 1961, 283.
- 42. Saurina i Corró, Bartomeu.** *Inca 03.08.1911. Pvre. 15.06.1935. De 1935 a 1938 fou el

vicari *in capite* de Biniamar. De 1938 a 1945, vicari de Lloseta. El 1945 fou nomenat vicari de Selva, on restà fins que fou nomenat vicari de la parròquia de Santa Maria la Major, en què morí dia 26.07.1983. BOBM 1983, 437.

43. **Soler i Serra, Baltasar.** *Sa Pobla 18.05.1927. Essent infant la família s'establí a Inca, on obrí una indústria càrnia i son respectiu comerç. Fou ordenat prevere en el Congrés Eucarístic Internacional de Barcelona dia 31.05.1952 i començà l'exercici ministerial com a vicari de la parròquia de Lloseta, fins que l'any 1956 fou nomenat vicari *in capite* de Biniamar. El 1957 va ser nomenat professor i prefecte de disciplina del Seminari, on restà fins a l'any 1969, any en què fou nomenat vicari de la parròquia de Santa Maria la Major (Inca). Dia 29.06.1989 fou nomenat capellà del monestir de Sant Bartomeu, càrrec que tengué fins a l'any 1997, en què li arribà la jubilació. Morí a Inca dia 06.01.2011. BOBM 2011, 43.

NOTES

- [1] APSMM Llibre 170, Baptismes 1816-1827, foli 5.
- [2] Arxiu del Seminari, Llibre II de Matrícula, foli 263.
- [3] BOBM 1887, pàg. 230. APSMM Llibre 202 Defuncions 1887-1894, foli 9g.
- [4] ADM APS núm. 192 s/f.
- [5] A la sagristia de Santa Maria la Major hi ha una pintura seva amb aquesta llegenda: "Vera efigies Simonis Alzina Archidiaconus Sta. Ecclesiae Cathedralis Majoricensis. Obiit anno 1880" (verídic retrat de Simó Alzina ardiaca de la Santa Església Catedral de Mallorca. Morí l'any 1880).
- [6] BOBM 1865/66 foli 272. No sé per quines raons Llabrés Bernal (volum IV, pàg. 319) ens parla de la mort d'aquest prevere dient-nos que exercia el ministeri a la parròquia de Sant Nicolau.
- [7] Mn. Pau Ferrer i Seguí va néixer a Inca dia 13.05.1844. Dia 03.03.1861 rebia la clerical tonsura de mans del bisbe Miquel Salvà a la capella del Palau. Dia 15.09.1861 rebia els quatre ordes menors. El 15.05.1886 era ordenat sotsdiaca, per aquesta raó dia 22.10.1864 havia fet títol de Patrimoni; el 21.05.1867, diaca i el 11.05.1868 era ordenat prevere, aquest mateix any aconsegueix el grau de Batxiller en Teologia en el Seminari de Mallorca. Dia 25.08.1869 demanava permís per passar a residir a Palma per motius familiars. De 1871 a 1874 exercí el càrrec de vicari de Selva i de 1889 a 1904, el de notari de l'Arxiprestat d'Inca. De 1888 a 1903 fou el rector de Sant Domingo i finà a Inca dia 17.04.1904.
- [8] Mn. Gabriel Ferrer i Seguí, germà de Mn. Pau, havia nascut a Inca dia 20.01.1847. Dia 21.04.1866 demanava la clerical tonsura; dia 03.04.1872 feia títol de Patrimoni per poder passar als ordes majors, ja que dia 22.08.1874 demanava ser admès als quatre ordes menors i al Sotsdiaconat; dia 17.11.1874, al Diaconat i dia 04.02.1875, al Presbiterat. La seva vida ministerial fou curta, malgrat que tengués el càrrec de vicari de la parròquia, ja que als 32 anys, dia 30.08.1879, vivint al carrer de la Creu, moria d'una pneumònia crònica.
- [9] D. A. *Història de Mallorca* volum II. Mallorca Editorial Moll 1982 pàg. 381.
- [10] Pérez Ramos A. *El obispo Salvà. Un capítulo de la historia de Mallorca del s. XIX*. Palma de Mallorca, 1968, pàg.143.
- [11] BOBM 1862 pàg. 323-329.

SIGLES I ABREVIATURES

ADM: Arxiu Diocesà de Mallorca.

APSM: Arxiu Parroquial de Santa Maria la Major.

BOBM: Butlletí Oficial del Bisbat de Mallorca.

DA: *Els Certàmens del Seminari Conciliar de Sant Pere*. Consell de Mallorca, 2005.

Fiol, P: *L'Església mallorquina a Amèrica*. Palma, 1992.

GEM: *Gran Enciclopèdia de Mallorca*.

Mm: revista *Modèlics modelicons*.

Reus I: *Els rectors i els vicaris de Campos*. Campos, 1994.

Sunyer: *Els clergues de Santanyí i la comarca*. Santanyí, 2015.